

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 31.7.2023

KAKOLK 29.08.2023 § 67
193/02.02.01/2023

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2023 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmataavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-heinäkuulta 2023 palvelualueittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta	2023	2022
Talous- ja hallintopalvelut	65,0 %	63,8 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	36,6 %	24,8 %
Koulutuspalvelut	59,2 %	58,2 %
Varhaiskasvatuspalvelut	61,5 %	58,4 %
Yhteensä	57,3 %	54,5 %

Yhteenveto:

Vuoden 2023 työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset olivat 1,4 M€ suuremmat kuin talousarviovaiheessa ennakoitiin ja nämä on huomioitu kaikkien tulosalueiden ennusteissa.

Talous- ja hallintopalveluissa odotetaan ylitystä 0,07 M€ palkankorotusten ja muiden ennakoimattomien menojen vuoksi.

Hyvinvoinnin edistämisen palveluissa on ylityspainetta noin 0,8 M€ €, josta ennakoimattoman palkankorotuksen vaikutus 0,3 M€. Kustannuspaine kohdistuu erityisesti vammaisten lasten opetuksen henkilöstökuluihin 0,3 M€ (opettajat ja koulunkäynninohjaajat). Osa edellä kuvatuista kuluista kohdistuu kieli- ja kulttuuriryhmien pienluokkaopetusta vaativien kehitysvammaisten oppilaiden kustannuksiin, joita osittain korvataan kaupungille takautuvasti. Lisäksi ylityspainetta on koulunkäynninohjaajissa ja sairaalaopetuksessa 0,2 M€.

Koulutuspalveluissa ylityspaine suhteessa talousarvioon on 1,7 M. Vuokrien tekniset tarkistukset vuodelle 2023 ovat 0,5 M€ ja palkankorotusten vaikutukset 0,5 M€. Ne vaikuttavat erityisesti perusopetuksen ylityspaineeseen. Monikielisten opetuksessa (kieku) on ylityspainetta 0,5 M€, joka kompensoidaan kaupungille takautuvasti. Lukiokoulutuksen osalta ennustetaan alitusta 0,1 M€.

Varhaiskasvatuksessa ylityspaine on 1,8 M€. Ylityspainetta on yksityisessä varhaiskasvatuksessa 0,4 M€ (indeksikorotus palvelusetelien arvoihin ja tuen kertoimet) ja kotihoidontuessa 0,3 M€. Päiväkotien ylityspaine on 1,2 M€, josta palkankorotusten osuus on 0,5 M€ ja vuokrien teknisten tarkastusten 0,1 M€. Suunnitellut kesäajan säästötoimenpiteet eivät täysin toteutuneet ja päiväkodeissa lasten määrä oli edellistä kesää suurempi. Suunta oli kesäajalla kuitenkin oikea. Perhepäivähoidon odotetaan alittavan talousarvion 0,1 M€.

Investoinnit:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan vuoden 2023 talousarviossa on varauduttu Hyvinvoinnin edistämisen palveluissa Sirkkalan liikuntakeskuksen nuorisotilojen, Rantakylän nuorisotilojen sekä Whisperin etsivien uusien tilojen kalustamiseen ja varustamiseen (163 000 €). Koulutuspalveluissa määräraha on varattu Pielisjoen koulun ja Sirkkalan liikuntakeskuksen kalustamiseen ja varustamiseen (943 000 €). Varhaiskasvatuspalveluissa määräraha on varattu päiväkotien vanhojen kalusteiden uusimiseen sekä Niittylahdenrannan päiväkodin kalustamiseen (54 000 €).

Vuonna 2022 jäi kesken Karsikon koulun (110 000 €) kalustaminen ja varustaminen, tähän esitetään teknistä muutosta. Varhaiskasvatuspalveluissa jäi myös Karsikon esiopetustilojen kalustaminen hieman kesken vuonna 2022, mutta Niittylahdenrannan kalustaminen pystytään toteuttamaan hieman arvioitua pienempänä, jolloin teknistä muutosta ei puolestaan tähän tarvita.

Investointiosassa tulosalueen menot on kaupunginvaltuustoon nähden sitovia ja lautakuntaan nähden sitovia ovat hankeryhmän menot.

Investoinnit 405 Hyvinvoinnin edistämisen palvelut			
1000 €	TA 2023	TA-muutos	MTA 2023
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-163	0	-163
Nettoinvestoinnit	-163	0	-163

Investoinnit 410 Koulutuspalvelut			
1000 €	TA 2023	TA-muutos	MTA 2023
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-943	-110	-1053
Nettoinvestoinnit	-943	-110	-1053

Investoinnit 440 Varhaiskasvatuspalvelut			
1000 €	TA 2023	TA-muutos	MTA 2023
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-54	0	-54
Nettoinvestoinnit	-54	0	-54

Investoinnit: 46 Kasvatus- ja koulutuspalvelut			
1000 €	TA 2023	TA-muutos	MTA 2023
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-1160	-110	-1270
Nettoinvestoinnit	-1160	-110	-1270

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintopalveluissa prosessien kehitystä ja valmistautumista uusiin hallinnontiloihin muuttoon on jatkettu suunnitellusti.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Yhteisötila Satama ja kerhotila Rupla ovat olleet kesätauolla.

Hyvinvointiohjaajat ovat soittaneet kesän aikana jokaisen tulevan ensimmäisen ja seitsemännenten vuosiluokan oppilaan kotiin ja keskustelleet siitä, onko jotain, mitä olisi syytä huomioida nivelvaiheessa tai mietittyttääkö oppilasta jokin asia. Perheet ovat olleet yhteydenotosta positiivisesti ilahtuneita. Lisäksi hyvinvointiohjaajat ovat vierailleet jokaisessa esiopetusryhmässä, jolloin lapset ovat voineet kysyä koulunaloituksessa pohdituttavista asioista.

Hyvinvointiohjaajat ovat tarjonneet lapsille ja nuorille mahdollisuutta tavata ja keskustella myös kesän aikana. He ovat olleet tavoitettavissa myös somen kautta. Lasten ja nuorten toiveiden perusteella koulun piha-alueella tai sisätiloissa on järjestetty kerhotoimintaa. Koululla ja sen lähiympäristössä on järjestetty myös päivätoimintaa tietyille kohderyhmille (mm. vuorovaikutustaitojen harjoittelu, ahdistus- tai masennusoireilua kohtaavat, yksinäiset, käyttäytymisellä reagoivat oppilaat). Toiminta on valmisteltu yhdessä lasten/nuorten sekä heidän perheidensä kanssa etukäteen. Lisäksi hyvinvointiohjaajat ovat olleet mukana kesäleikkikenttätoiminnassa ja lasten kohdanneet lapsia myös sitä kautta.

Hyvinvointiohjaajat ovat tehneet yhteistyötä myös nuorisopalveluiden kanssa ja ovat olleet tavoitettavissa nuorten keskuudessa mm. Whisperillä.

Alkuvuodesta laadittua ennakkovaikutusten arviointi (EVA) -työkalua testattiin järjestyksessään toisessa lapsivaikutusten arviointi –pilotissa. Lapsivaikutusten arviointi tehtiin Reijolan ja Niittylahden päiväkotien ja koulujärjestelyihin liittyen kahdesta eri toteutusvaihtoehdosta. Kesäkuussa asia palautui vielä valmisteluun ja tarkasteluun otettiin kolmaskin vaihtoehto (ns. Pienten koulu Niittylahdenrantaan). Tämän vaihtoehdon osalta oikeaoppinen lapsivaikutusten arviointi jäi puutteelliseksi, sillä lapsia ei pystytty kuulemaan laajasti loma-aikana.

Touko- kesäkuussa toteutettiin osana ehkäisevää päihdetyötä laaja Hakematta paras -kampanja, joka oli suunnattu huoltajille ja täysi-ikäisille nuorille. Yhteistyössä oli mukana Pohjois-Karjalan kunnat, Siun sote, Kesko ja PKO. Viestintää tehtiin monikanavaisesti hyödyntäen printtimediaa, somea, Wilmaa ja valotauluja.

Nuorisopalveluiden kesätoiminnassa alueellisen nuorisotyön ohjaajat järjestivät monenlaista kesätekemistä alueen nuorille.

Kesällä kokeilimme ensimmäistä kertaa pitää nuorisotilaa lähes koko kesän auki. Nuorisokeskus Whisper palveli asiakkaita kahden viikon taukoa lukuun ottamatta koko kesän. Osa aukioloista toteutettiin Nuorisoverstaan Mission in possible –hankkeen työntekijöiden kanssa.

Metsähallituksen kanssa yhteistyössä toteutetut Koloveden leiri ja nuorten viikonloppu toteutettiin normaalisti.

Päihteetöntä Ilosaarirockmajoitusta kokeiltiin ensimmäistä kertaa Joen juu ry:n kanssa yhteistyössä.

Koulutuspalvelut

KIEKU-kesätoiminnassa järjestettiin kesäkuun ajan usealla eri koululla päiväleiritoimintaa. Leirien teemoina olivat esimerkiksi seikkailu, draama, liikunta, tanssi, historia ja kielet. Heinäkuussa järjestettiin kaksi eläinten-hoitoon liittyvää luontoleiriä Hammaslahdessa.

Nuorille järjestettiin kesäkuussa kaksipäiväleiriä ja yksi yöleiri. Lisäksi nuorille järjestettiin kaksi kertaa viikossa toimintaa ja kerran viikossa oma nuorille suunnattu nonstop-kielikurssi. Perheille järjestettiin kesäkuussa maanantaisin omaa toimintaa kolme kertaa ja heinäkuussa vielä muutamia toimintoja ja yksi retkipäivä Kolille. Ensimmäistä kertaa järjestettiin kesän aikana toimintaa myös perheidenisille. Naisten- ja lasten omaa toimintaa järjestettiin kesä- ja heinäkuussa.

Yhteishaun tulosten jälkeen varmistettiin, että kaikilla valmistavista siirtyvillä päättövaiheen opiskelijoilla on koulupaikka.

Pielisjoen koulun II-vaiheen muutostyöt etenevät suunnitellusti. Tilat valmistuvat 30.6.2023 mennessä, jonka jälkeen tilat kalustetaan ja varustetaan syyslukukauden alkuun mennessä.

Sirkkalan liikkumiskeskus valmistuu Pielisjoen koulun yhteyteen 31.8.2023 mennessä. Tiloissa on Pielisjoen koulun liikunnan ja musiikin opetuksen tilat. Syyslukukauden alku vaatii lyhytkestoisia poikkeusjärjestelyitä ennen kuin opetus pääsee siirtymään liikkumiskeskuksen puolelle.

Enon uuden koulun rakentaminen aloitetaan kevätlukukauden 2023 päätyttyä. Enon vanhan lukiorakennuksen muutostyöt alkavat 1.1.2024. Vanhan lukio rakennuksen ollessa remontissa, saadaan kevätlukukauden 2024 opetus järjestettyä pihapiirin tiloissa.

Hammaslahden koulun suunnittelu etenee. Rakennuslupa haetaan kevään 2023 aikana ja urakalaskenta käynnistyy elokuussa 2023. Rakentaminen aloitetaan vuoden 2023 lopussa.

Vanha Lyseon lukion rakennus on ollut myynnissä. Tämän vuoksi tiloissa toimineille aikuisten perusopetukselle ja tutkintokoulutukseen valmentavalle koulutus (TUVA) vuokrataan tilat Tiedepuistolta 1.8.2023 alkaen. Vanhalle lyseon lukiolle jää koulutuspalveluiden käyttöön vain kaksi toimistotilaa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen kesäteema oli Miltä kesä maistuu? Lasten kanssa maisteltiin (luonnonkasveja ja itse viljeltyjä) ja haisteltiin, kasvatettiin ja idätettiin, askarrettiin, maalattiin sekä piirrettiin marjoja, vihanneksia ja juureksia, tehtiin retkiä ja piknikkejä metsään sekä järjestettiin pieniä kesäjuhlia. Lisäksi lasten kanssa tutkittiin, miten voi erottaa marjat, vihannekset sekä juurekset toisistaan ja onko värillä väliä eli mistä syötävän väri kertoo. Lasten kanssa tarkasteltiin myös sitä, miten suu, kieli ja nenä tekevät yhteistyötä eli kuinka makuaisti ja hajuaisti vaikuttavat toisiinsa.

Kesäkuussa varhaiskasvatuksen laatuohjaaja ja varhaiskasvatusjohtaja laativat yhteenvedon kevään aikana toteutetusta arvioinnin pilotista. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus pääsi mukaan pilotoimaan Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) laatimaa uutta varhaiskasvatuksen digitaalista laadunarviointijärjestelmää Valssia. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen arviointikohteena oli leikki ja arviointiin osallistuivat kaikki Joensuun kaupungin päiväkodit.

Leikkiin liittyvän arvioinnin tuloksista voidaan todeta Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen vahvuutena, että päiväkotien työntekijöillä on yhteinen ymmärrys siitä, kuinka leikki kehittyy ja muuttuu lapsen kasvaessa yksinleikistä yhteisleikkiin ja mielikuvitusleikkiin. Lisäksi työntekijöillä on yhteinen käsitys siitä, mitkä asiat vaikuttavat leikkiin ja miten lasten leikkiä on mahdollista kehittää. Kaupungin päiväkodeissa lasten osallisuus leikkien sekä leikkiympäristöjen suunnittelussa ja rakentamisessa on lisääntynyt (yhdessä aikuisten kanssa). Kehittämiskohteina nousi esille muun muassa: työntekijät tarvitsevat lisää teoreettista tietoa siitä, millaiset leikin muodot kehittävät lasten taitoja ja mitkä eivät, esihenkilöiden ja työntekijöiden tulee kannustaa ja innostaa vielä vahvemmin toistensa heittäytymistä leikkeihin, yksikön fyysisiä tiloja täytyy hyödyntää leikeissä vielä paremmin (esimerkiksi saleja, käytäviä ja eteisiä) sekä mahdollistaa leikkien jatkuminen myös huomenna tai koko viikon ajan eli leikkejä ei aina tarvitse siivota pois.

Yksi Varhaiskasvatuspalveluiden säästötoimenpiteistä 2023 oli ja on päivystysaikojen tarkempi suunnitelmallisuus ja toiminnan tehostaminen. Tavoitteena oli, että kesä- ja heinäkuulta 2023 olisi mahdollista saada taloudellisia säästöjä, kun ennakoidaan tarkemmin niiden lasten määrä, joille tehdään varaus, mutta jotka eivät kuitenkaan tule varhaiskasvatukseen (arviolta noin 25–30 %). Pois jäävien lasten määrä tuli huomioida myös auki olevien yksiköiden sekä henkilöstön määrässä. Pois jäävien lasten määrä kyllä huomioitiin erityisesti heinäkuussa, mutta ei kaikissa yksiköissä ehkä riittävän rohkeasti. Suunta oli silti oikea.

Heinäkuussa 2022 lasten läsnäolopäiviä kaupungin varhaiskasvatuksessa oli

11 952 eli 569 lasta / varhaiskasvatuspäivä (ka) ja ryhmiä päiväkodeissa oli 62. Heinäkuussa 2023 lasten läsnäolopäiviä oli 12 144 eli 578 lasta / varhaiskasvatuspäivä (ka) ja ryhmiä päiväkodeissa oli 56. Heinäkuussa 2023 oli siis enemmän lapsia varhaiskasvatuksessa, yhdeksän lasta / varhaiskasvatuspäivä, mutta vähemmän ryhmiä kuin heinäkuussa 2022. Käyttämättömiä päiviä (varaus tehty, mutta lapsi ei tullut varhaiskasvatukseen eikä varausta peruttu) heinäkuussa 2023 oli 5 410 eli 258 paikkaa / varhaiskasvatuspäivä jäi käyttämättä. Ryhmissä tämä tarkoittaa sitä, että 21 ryhmää / varhaiskasvatuspäivä oli liikaa. Heinäkuussa 2022 käyttämättömiä päiviä oli 5 711 eli 272 paikkaa / varhaiskasvatuspäivä jäi käyttämättä. Ryhmiä oli liikaa 28 / varhaiskasvatuspäivä. Käyttöaste nousi heinäkuun 2022 ja 2023 välillä 12 %, joten toimenpiteet kesän aikana olivat oikeita, mutta olisivat voineet olla joissakin yksiköissä vieläkin voimakkaampia.

Päiväkoti Pääskyn kolmelle työntekijälle ei ole varattu palkkaroja eikä myöskään rahaa ostoihin 1.8.-31.12.2023 väliselle ajalle, koska Pääskyn piti toimia kaupungin päiväkotina vain 31.7.2023 saakka (noin 50 000 e). Pääskyyn sijoitettiin Pikkaraiset-ryhmän lapset, joka lopetettiin Peltolankadulta nyt kesällä.

Valmisteija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

- merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1 – 31.7.2023
- esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle investointien teknisten muutosten hyväksymistä

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.